

Taskforce 100% Winterswijk

‘Van Herstel naar Beter’

Voorwoord

Winterswijk is met de rest van Nederland en de wereld overvallen door een crisis, die in vorm en omvang uniek is voor ons. We hopen dat de medische en wetenschappelijke wereld, de overheden en de samenleving het Covid-19 virus snel onder controle krijgen. De realiteit is dat we nu niet weten wanneer en in welke mate dat zal zijn. Hoe de 'lockdown' en de 'unlock' scenario's zich de komende tijd ook gaan ontwikkelen, de sociaal maatschappelijke en economische impact is groot.

In de contacten met onze lokale bedrijven en verenigingen ervaren we een enorme bereidheid om met elkaar samen te werken. Natuurlijk voor het beperken van de korte termijn schade, maar vooral ook gericht op de toekomst. 'Van herstel naar beter'.

Dit plan richt zich op hoe we anticiperen op deze crisis, economisch en maatschappelijk. We staan niet teveel stil bij alles waarvan we afhankelijk zijn. We willen vooral kijken naar wat we nu met elkaar kunnen doen in Winterswijk.

Dit plan is niet af, maar in beweging. Dit plan is een uitnodiging aan iedereen om daarin mee te denken en bij te dragen.

Het college van burgemeester en wethouders

Samenstelling taskforce

Inge klein Gunnewiek	wethouder
Henk Jan Tannemaat	wethouder
Robert Jansen	bestuursadviseur
Jan Paul Potman	controller
Guido de Vries	opgaveregisseur
Marcel Teunissen	anjager economische ontwikkeling
Bert Roeterdink	beleidsadviseur economie

Samenwerking

Intern wordt de taskforce bijgestaan door vele collega's, die bijdragen in analyses en uitvoering van maatregelen. In verschillende verbanden, zoals regio, provincie en branches, wordt gewerkt aan economische herstelplannen. In de Winterswijkse samenleving zijn er volop ideeën die we willen omarmen. Veel kunnen meer dan één.

De taskforce heeft afstemming met diverse lokale vertegenwoordigingen, waaronder:

- ABH-City
- KNH, afd. Winterswijk
- STW
- OWIN
- OBW
- LTO Noord, afd. Achterhoek Oost
- Sport-, Cultuur- en Zorginstellingen

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Samenstelling taskforce	2
Samenwerking	2
1. Inleiding	5
2. Doel	5
3. Budget en begroting	5
4. Kaders en beperkingen	6
5. Instrumenten	6
5.1. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	7
5.2. Gemeentelijke belastingen	7
5.2.1. Uitstel en spreiding van betaling	8
5.2.2. Toeristenbelasting	8
5.2.3. Reclamebelasting	9
5.2.4. Precariobelasting	9
5.2.5. Marktgeden	9
5.2.6. Leges	10
5.2.7. Overige belastingen	10
5.3. Verhuur	10
5.4. Inkoop van goederen en diensten (lokaal)	10
5.5. Projecten en investeringen	11
5.6. City- en Regiomarketing	11
5.7. Sport, cultuur en verenigingsleven	12
5.8. Werkgeversservicepunt (SDOA / UWV)	12
5.9. Sociaal Domein	13
5.10. Duurzaamheid	13
5.11. Gemeentelijke regelgeving	14
6. Sectoren	14
6.1. Detailhandel	14
6.2. Horeca	15
6.3. Markt	15
6.4. Recreatie	15
6.5. Landbouw	15
6.6. Persoonlijke dienstverlening	15
6.7. Bouw en Industrie	15
7. Overzicht landelijke maatregelen en herstelplannen	15
7.1. Rijk	16
7.1.1. Beleidsregel tegemoetkoming schade COVID-19, Noodloket	16

7.1.2.	BMKB-regeling.....	16
7.1.3.	Deeltijd-WW, Werktijdverkorting.....	16
7.1.4.	Aanvullende financiering.....	16
7.1.5.	Uitstel betalen belasting	16
7.2.	Provincie.....	16
7.3.	Regio Achterhoek.....	17

1. Inleiding

We hebben te maken met het acuut stilvallen van economische activiteiten in vele sectoren. Een aantal sectoren, zoals horeca, recreatie en non-food detailhandel worden direct geraakt door (nagenoeg) volledige vraaguitval. Vele andere sectoren hebben te maken met lagere productiviteit door verminderde personele inzetbaarheid en vermindering van de vraag als afgeleide van de coronacrisis. Als de ene ondernemer de andere niet meer kan betalen, ontstaat een domino-effect. De eerste periode van 7 weken wordt misschien nog langer en van herstart tot volledig functioneren, zal ook tijd kosten.

De overheid biedt een hulppakket en ieder bedrijf neemt zijn maatregelen. Maatregelen richten zich op uitstel van betalingsverplichtingen, extra kredietmogelijkheden, inkomensondersteuning en loonkostenondersteuning. Hoe goed het maatregelenpakket ook is, er zal schade zijn en bedrijven hebben tijd nodig om te overleven en herstellen.

Op korte termijn is het vooral een liquiditeitsprobleem. Op langere termijn zijn er effecten in de vorm van faillissementen, werkloosheid, consumentenvertrouwen, uitstel van investeringen, renteontwikkeling en kredietverstrekking. Op termijn kunnen er ook positieve effecten ontstaan: meer waardering voor de lokale ondernemer, meer binnenlands toerisme en meer waardering voor rust en ruimte, herijking van toelevering- en productieketens, innovatie en arbeidsproductiviteit.

Voor de ondernemer betekent het in ieder geval verlies nemen en het de komende jaren weer terugverdienen, met risico op uitstel van investeringen. Voor de burger betekent het een enorme beperking van bewegingsvrijheid, risico op verlies van werk en andere onzekerheden.

Ook het verenigingsleven wordt getroffen. Vrijwel alle activiteiten mogen geen doorgang vinden terwijl de kosten wel doorlopen.

2. Doel

Wij richten ons op korte termijn op het beperken van de schade en op langere termijn op het stimuleren van het lokale en regionale economische en sociaal-maatschappelijke herstel.

We willen de Winterswijkse werkgelegenheid in de benen houden en juist in deze tijd investeren. We willen extra aandacht voor onze zorg en kwetsbare burgers. Naast economisch herstel zetten we ook in op sociaal herstel. We willen onze mooie sport- en culturele voorzieningen in stand houden. Investeringen in duurzaamheid en onze openbare ruimte, uitbreiding van bedrijventerreinen en woningbouw voor de juiste doelgroepen moeten juist nu doorgaan.

We hebben een initiatiefrijke gemeente met een sterk verenigingsleven en naoberschap. We moedigen iedereen aan om goede ideeën in te brengen. Deze ondersteunen we graag.

Hoe diep, lang of kort deze crisis ook wordt, onze ambitie is eenvoudig: zo snel mogelijk herstellen en met elkaar bouwen aan een Winterswijk waarin het prettig wonen, werken, winkelen en recreëren is en blijft!

3. Budget en begroting

De maatregelen van de gemeente gericht op economisch herstel brengen kosten met zich mee. Naast het budget benodigd voor deze maatregelen, moet de gemeente rekening houden met andere financiële gevolgen van deze crisis, zoals:

- Toename van kosten in het sociale domein, waaronder kosten voor bijstand

- Daling van OZB inkomsten, door lagere waardering WOZ
- Daling van inkomsten uit toeristenbelasting, door minder toeristische overnachtingen
- Daling van inkomsten bij voorzieningen/instellingen met een financiële relatie met de gemeente (bijv. het theater en het zwembad) waardoor een extra bijdrage van de gemeente gevraagd kan worden

Dit plan maakt inzichtelijk op welke terreinen de gemeente financiële consequenties kan verwachten, waarbij we rekening moeten houden met het nog onvoorspelbare toekomstige verloop. Hiervoor maakt dit plan een inschatting van zowel de maatregelkosten als de overige voorspelbare gevolgskosten. Deze inschatting wordt met een bepaalde bandbreedte gemaakt, gemonitord en periodiek bijgesteld. Rapportage vindt plaats binnen de reguliere P&C cyclus, in een aparte paragraaf over de uitvoering van dit plan. Bij belangrijke en grotere ontwikkelingen wordt de Raad ook tussendoor op de hoogte gebracht.

De gemeente reserveert een herstelbudget van € 2,5 miljoen voor een periode van 3 jaar.

Dit budget wordt gebruikt om extra activiteiten te kunnen uitvoeren die gericht zijn op het economisch herstel. De financiële gevolgen van het spreiden en/of uitstellen van de diverse gemeentelijke inkomsten komen niet ten laste van dit budget. Deze inkomsten worden op een later tijdstip alsnog ontvangen door de gemeente.

Het is op dit moment nog niet bekend hoe en op welke terreinen de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk. We voeren lobby (rechtstreeks, via regio, provincie en VNG) richting het Rijk om de gemeente te compenseren voor de extra kosten die wij maken als gevolg deze crisis.

4. Kaders en beperkingen

- De gemeente biedt geen vangnet aan individuele ondernemers, die bijvoorbeeld net buiten landelijke maatregelen vallen of waarvoor deze onvoldoende zijn.
- Inkomensondersteuning en kredietverstrekking via de gemeente beperkt zich tot uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), uitvoering via ROZ groep.
- De gemeente is gebonden aan regels, zoals aanbestedingsrecht en staatsteun.

5. Instrumenten

Vanuit de gemeente zetten we de volgende instrumenten in, die ieder in enige mate bijdragen aan schadebeperking en economisch herstel:

- 5.1 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- 5.2 Gemeentelijke belastingen
- 5.3 Verhuur
- 5.4 Inkoop van goederen en diensten (lokaal)
- 5.5 Projecten en investeringen
- 5.6 City- en Regiomarketing
- 5.7 Sport, cultuur en verenigingsleven
- 5.8 Werkgeversservicepunt (SDOA / UWV)
- 5.9 Sociaal Domein
- 5.10 Duurzaamheid
- 5.11 Gemeentelijke regelgeving

De inzet van deze instrumenten wordt hieronder verder uitgewerkt.

5.1. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze regeling en heeft dat ondergebracht bij de ROZ groep. De uitvoering door ROZ loopt vooralsnog goed. Er komen weinig of geen vragen of klachten binnen bij de gemeente over uitvoering van deze regeling. Aandachtspunten zijn de zelfstandigen die (vooralsnog) buiten de regeling vallen, zoals zelfstandigen die over de grens wonen of niet voldoen aan het urencriterium).

Voor grensondernemers heeft het kabinet het volgende besloten:

- Ondernemers die hier wonen en het bedrijf in Duitsland hebben, kunnen Tozo inkomensondersteuning aanvragen.
- Ondernemers die hier het bedrijf hebben en in Duitsland wonen, kunnen een lening voor Bedrijfskapitaal aanvragen. Inkomensondersteuning moeten ze aanvragen in het woonland.

Dit besluit moet nog worden uitgewerkt in een ministeriele regeling en het is nog niet bekend waar de uitvoering komt te liggen. Ondernemers in deze situatie verwijzen we naar ROZ. Zij houden deze ondernemers vervolgens op de hoogte van de uitwerking van deze regeling

Status aanvragen Winterswijk per 26 april:

	Aanvragen	Broodnood	Personeelsleden	kredietaanvragen	Kredietbedrag
Winterswijk	485	72	677	68	€ 651.000

De Tozo regeling wordt gefinancierd door de rijksoverheid en heeft dus geen direct effect op de gemeentelijke begroting. Wel is er voor de komende jaren een stijging te verwachten in het gebruik van de reguliere Bbz-regeling, die niet uit de landelijke crisispot wordt gefinancierd en op de gemeentelijke begroting drukt.

In hoofdstuk 7 zijn de overige financiële steunmaatregelen beschreven die de rijksoverheid biedt. Kredietverstrekking hoort thuis bij de reguliere bank- en kredietinstellingen, waarbij het rijk borgstelling biedt om met meer risico krediet te kunnen verstrekken. De gemeente kan niet financieel bijspringen in gevallen waar deze financiële ondersteuning onvoldoende redding biedt. Wel kunnen we voor noodsituaties organiseren dat een financieel deskundige meekijkt of de regelingen voldoende zijn benut en welke opties er nog zijn.

Maatregel

- Vinger aan de pols voor ontwikkeling in aantal aanvragen en kwaliteit van de dienstverlening. Hiervoor ROZ rapportages volgen en contact houden met ons KCC.
- Financieel advies noodsituaties. In afstemming met het sociaal team en ROZ groep organiseren we onafhankelijk financieel advies voor noodsituaties. Dit richt zich op het volledig benutten van de verschillende steunmaatregelen en ondersteuning bij eventuele kredietaanvragen.

Financiële impact

- Geen direct effect van de Tozo regeling
- € 30.000 budget voor financieel advies noodsituaties.
- Nader te bepalen financiële consequentie en risico Bbz voor de gemeente in de komende jaren.

5.2. Gemeentelijke belastingen

De gemeente kent de volgende belastingen, met bijbehorende opbrengsten:

OZB eigenaar woning   € 3.100.000

OZB eigenaar niet-woning	€ 1.600.000
OZB gebruiker niet-woning	€ 1.100.000
Afvalstoffenheffing	€ 2.400.000
Rioolheffing	€ 3.900.000
Toeristenbelasting	€ 700.000
Forensenbelasting	€ 80.000
Reclamebelasting	€ 105.000 (€ 95.000 naar ondernemersfonds OFCW)
Precariobelasting	€ 50.000
Marktgeden	€ 100.000
Leges	€ 750.000

Doel is om binnen dit totaalpakket van gemeentelijke heffingen te komen tot een afgewogen en verantwoorde inzet van belastingmaatregelen. Hierbij hanteren we volgende uitgangspunten:

- Uitstel en spreiding van betaling, ter ondersteuning van de cash-flow positie van bedrijven.
- Aanpassing van de heffing in reële verhouding tot het profijt dat weggevallen is.

De belastingmaatregelen worden hieronder nader uitgewerkt.

5.2.1. Uitstel en spreiding van betaling

Ondernemers waarbij de omzet acuut is weggevallen, kampen nu en waarschijnlijk ook later dit jaar met liquiditeitsproblematiek.

maatregelen

- Ondernemers krijgen vijf maanden uitstel voor betaling van de aanslag gemeentelijke belastingen. De uiterste betaaldatum verschuift hierdoor van 30 april naar 30 september 2020.
- Ondernemers kunnen een betalingsregeling aanvragen voor spreiding over maximaal 3 jaar:
  - 1 jaar, maandelijkse termijnen periode oktober 2020 – september 2021
  - 2 jaar, maandelijkse termijnen periode oktober 2020 – september 2022
  - 3 jaar, maandelijkse termijnen periode oktober 2020 – september 2023

Dit proces wordt ondersteund met een digitaal aanvraagformulier op de gemeentelijke website.

Financiële impact

Bij uitstel en spreiding blijft de betalingsverplichting bestaan. Het heeft wel effect op de financiële ratio's van de gemeente.

5.2.2. Toeristenbelasting

De verblijfsrecreatie heeft 2 mogelijkheden voor berekening van de af te dragen toeristenbelasting:

- Nachtregister (verplicht voor hotels)
- Forfait, waarbij verrekend wordt op basis van een forfaitair bezettingsgraad.

De dringende oproep om thuis te blijven, negatief reisadvies, beperkingen en verboden maken dat het volledige toeristische voorseizoen is weggevallen en er al veel annuleringen zijn voor hoog- en naseizoen. Nieuwe boekingen zijn stilgevallen. Het is nog onzeker wat de mogelijkheden in het hoog- en naseizoen gaan worden en hoe de toerist hierop gaat reageren.

Maatregelen

Er wordt geen toeristenbelasting opgelegd over toeristen die er niet zijn geweest. Het forfait 2020 (aanslag in 2021) wordt hiervoor later dit jaar naar rato aangepast aan de mate waarin toeristisch verblijf niet of slechts beperkt mogelijk is geweest.

Financiële impact

Negatief effect op begroting 2021 wordt nu geschat op ca € 350.000 en kan oplopen tot € 700.000 bij volledig wegvallen van toeristisch seizoen 2020.

5.2.3. Reclamebelasting

De gemeente heft ca € 105.000 aan reclamebelasting. Dit is een heffing van € 540 per centrumondernemer. De gemeente behoudt hiervan ca € 10.000 als inningskosten. De overige € 95.000 maakt de gemeente over naar het OFCW fonds van de centrumondernemers. Vanuit dit fonds financieren zij centrumactiviteiten en -promotie. Vanuit dit fonds draagt OFCW € 33.000 bij aan 100% Winterswijk.

Door dit jaar de reclamebelasting niet of beperkt te heffen ontstaat een lastenverlichting van maximaal € 540 per centrumondernemer. Daar tegenover staat dat OFCW hiermee budget verliest, dat juist hard nodig is om de bezoekers opnieuw te bereiken en passende maatregelen te nemen in het centrum.

maatregelen

In overleg met ABH-City wordt het volgende voorgesteld:

- De volledige heffing over 2020 blijft gehandhaafd.
- Individuele ondernemers kunnen gebruik maken van de betalingsregeling voor uitstel en spreiding over een periode van maximaal 3 jaar.
- Gemeente stort in het OFCW fonds op basis van het opgelegde bedrag en doet daarmee dus een voorfinanciering op de later te innen bedragen als gevolg van individuele betalingsregelingen.

Financiële impact

Negatief effect op begroting beperkt zich tot voorfinancieringskosten als gevolg van betalingsregelingen.

5.2.4. Precariobelasting

De gemeente heft ca € 50.000 aan precariobelasting. In de periode van 'intelligente lockdown' maken ondernemers geen gebruik van de openbare ruimte voor terrassen en uitstallingen.

Maatregel

De aanslagen voor zomerterrassen leggen we achteraf op, in verhouding tot de periode van werkelijk gebruik.

Financiële impact

Negatief effect op begroting maximaal € 50.000.

5.2.5. Marktgeden

De gemeente int ca € 100.000 aan marktgeden. In Winterswijk is er op last van een noodbevel vanaf 21 maart tot nader order geen warenmarkt.

Maatregel

De voorheffing vervalt. De marktgeden worden nu achteraf opgelegd op basis van het werkelijke aantal marktdagen.

Financiële impact

Negatief effect op begroting maximaal € 80.000.

5.2.6. Leges

De gemeente heft ca € 750.000 aan leges. Bij leges levert de gemeente een directe dienst aan een individuele ondernemer, waar kosten tegenover staan. Kosten voor bestemmingsplannen en bouwvergunningen worden gemaakt door ondernemers met initiatieven, die willen investeren. Dit willen we juist stimuleren voor een voorspoedig economisch herstel.

Ondernemers die nu kampen met een sterke omzetsdaling en liquiditeitsproblematiek, willen mogelijk hun geplande investering uitstellen en hebben mogelijk betalingsproblemen met leges van lopende procedures. We willen voorkomen dat ondernemers verlies nemen door procedures in te trekken als gevolg van korte termijn liquiditeits- en omzetproblematiek.

Maatregelen

Nader uit te werken wat we kunnen en willen doen met:

- Leges-tarieven, waarbij enerzijds betaald wordt voor de geleverde dienst en anderzijds investeringen worden gestimuleerd.
- Betalings- en coulanteregeling bij uitstellen en intrekken van procedures.

Financiële impact

Nader te bepalen. Starten met inventarisatie van lopende procedures en situaties waarin uitstel en/of intrekking speelt.

5.2.7. Overige belastingen

Buiten de optie van uitstel en spreiding van betaling zijn er geen specifieke maatregelen voor OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en forensenbelasting.

5.3. Verhuur

Bedrijven die ruimte huren van de gemeente komen in aanmerking voor uitstel van betaling en eventueel kwijtschelding van huur. In overleg wordt bepaald hoe groot de noodzaak is en wat passend is. Landelijk is er een steunakkoord bereikt tussen de retail- en de vastgoedsector. Dit akkoord betreft uitstel van betaling afhankelijk van de mate van omzetverlies en eventuele kwijtschelding van huur op basis van werkelijk omzetverlies. Het akkoord gaat wel uit van individuele afstemming tussen huurder en verhuurder, waarbij draagkracht van de partijen een rol speelt.

Het lijkt ons een goed vertrekpunt om dit steunakkoord te volgen voor onze huurders.

Maatregelen

We volgen dit landelijke steunakkoord, waarbij we in kaart brengen welke objecten de gemeente verhuurt en welke betalingsregelingen hiervoor nodig zijn.

Financiële impact

Nader te bepalen uitstel van betaling en verlies van huurinkomsten in begroting 2020.

5.4. Inkoop van goederen en diensten (lokaal)

Ons huidige beleid is er al op gericht om zaken lokaal in te kopen, waar mogelijk. Uit de inkoopanalyse 2018 blijkt dat we al bij 180 leveranciers in Winterswijk onze inkopen doen.

- Producten en diensten tot € 30.000 en werken tot € 50.000 kan de gemeente (budgethouder) 1 op 1 gunnen aan een Winterswijkse leverancier.
- Vanaf € 30.000/€ 50.000 moet de budgethouder een onderhandse procedure volgen en meerdere offertes opvragen. Hierbij worden indien mogelijk altijd 2 of meer lokale / regionale leveranciers uitgenodigd om offerte uit te brengen.
- Producten en diensten boven de € 214.000 en werken boven de € 5.350.000 zijn we verplicht Europees aan te besteden.
  - Budgethouder kan lokale partijen informeren over de opdracht, zodat zij kunnen inschrijven
  - Budgethouder kan rekeninghouden met het lokale/regionale MKB door redelijke eisen en gunningscriteria op te nemen in de offerteaanvraag.

Het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid is het gezamenlijke inkoopbeleid van de Achterhoekse gemeenten.

Maatregelen

- Inventarisatie onder budgethouders of er inkooptrajecten zijn die naar voren gehaald kunnen worden.
- Extra aandacht voor de eisen die we stellen in offerte-aanvragen. Deze moeten realistisch en haalbaar zijn voor lokale partijen.

Financiële impact

Nader te bepalen.

5.5. Projecten en investeringen

Deze crisis leidt tot een terugval in investeringen binnen de marktsector. Dit geeft een domino-effect in de lokale economie die zich de komende jaren kan doorzetten in omzetontwikkeling en werkgelegenheid. De gemeente heeft vanuit haar coalitieakkoord en meerjarenbegroting een bestaand programma met projecten en investeringen. Met dit programma leveren we een concrete impuls aan de lokale economie.

Maatregelen

- Vertraging in geplande projecten en investeringen als gevolg van de crisis waar mogelijk voorkomen.
- Inventarisatie welke geplande projecten en investeringen naar voren gehaald kunnen worden. Denk hierbij aan diverse investeringen in duurzaamheid, openbare ruimte, mobiliteit en stedelijke vernieuwing.

Financiële impact

Nader te bepalen effect in verschuivingen in de meerjarenbegroting en consequenties voor financiële ratio's en vermogenspositie.

5.6. City- en Regiomarketing

Vanuit de noodzakelijk corona-maatregelen roepen we onze toeristische en winkelende bezoekers op om niet naar Winterswijk te komen. Hoewel dit volledig begrijpelijk is, zullen we heel hard moeten werken om de relatie met onze gasten weer opnieuw op te bouwen. De vertrouwde bezoekerspatronen moeten weer ingesleten worden. Daarbij moeten onze sectoren binnen de 'unlock-mogelijkheden' het maximale uit het zomer, na- en winterseizoen halen, om iets van het verlies te kunnen compenseren.

Bij economisch herstel is een goede arbeidsmarkt cruciaal. Hiervoor is een sterke promotie van het woon- en werkklimaat in Winterswijk nodig.

Ondernemers moeten de komende tijd alle zeilen bijzetten om de gasten en klanten weer aan te trekken. Wij kunnen dit ondersteunen met krachtige gezamenlijke citymarketing.

Maatregelen

- De gemeente doet een extra impulsbijdrage aan 100% Winterswijk. Met de hierin verenigde platformpartijen bepalen we de doelstellingen en inzet van de extra middelen.
- We stimuleren en ondersteunen promotie via Achterhoek Toerisme en de provincie en maken hier optimaal gebruik van.

Financiële impact

Begroting 2020-2022: € 250.000

5.7. Sport, cultuur en verenigingsleven

Sport, cultuur en verenigingsleven worden getroffen door deze crisis. Ze kunnen hun functie niet uitoefenen, hebben derving van omzet, potentieel verlies van leden en knelpunten in betaling van personeel, trainers, docenten en vrijwilligersvergoedingen. Theater, musea, muziekscholen, zwembad, sportcomplexen, etc. zijn dicht en zullen bij openstelling 1,5 meter maatregelen moeten nemen.

Veel van de voor 2020 geplande activiteiten mogen niet doorgaan en verschuiven al dan niet naar 2021. Organisaties vragen zich af wat dit betekent voor reeds toegezegde subsidies, vergunningen, het niet (geheel) behalen van afgesproken resultaten en/of andere vormen van medewerking door de gemeente.

Het voorzieningenniveau, verenigingsleven en vrijwilligerswerk in Winterswijk zijn belangrijke pijlers voor het woon- en werkklimaat en dat is de basis voor ons bedrijfsleven, van horeca tot industrie.

De gemeente heeft met het merendeel van de voorzieningen een financiële relatie in de vorm van subsidie en/of huur, e.d..

Maatregelen

- Organisaties met dergelijke vragen kunnen contact opnemen met de gemeente om nadere afspraken te maken. Maatwerk is daarbij nodig. Uitgangspunt is dat de gemeente meedenkt met deze organisaties en waar mogelijk coullance betracht.
- Nader te bepalen doorvertaling hiervan in betalingsregelingen en subsidierelatie.
- De financiële bijdrage van sportverenigingen van € 75.000 laten vervallen voor het jaar 2020

Financiële impact

- Begroting 2020: € 75.000 (vervallen bijdrage sportverenigingen).
- Nader te bepalen aan de hand uit te weken voorstellen en maatregelen.

5.8. Werkgeversservicepunt (SDOA / UWV)

De werkloosheid loopt de komende tijd snel op, maar de vraag naar personeel kan afhankelijk van snelheid van economisch herstel ook weer snel oplopen. Het ene bedrijf wordt harder getroffen dan het andere. Waar de een afscheid moet nemen van personeel heeft de ander ze misschien wel nodig.

Bedrijven zitten met een dilemma dat ze een werknemer nu niet kunnen betalen maar op de langere termijn eigenlijk niet kwijt willen.

Maatregelen

Overleg met het werkgeverspunt / loopbaanplein welke maatregelen binnen Winterswijk mogelijk zijn. Denk aan vormen als collegiale in- en uitlening en om- en bijscholing.

Financiële impact

Nader te bepalen.

5.9. Sociaal Domein

Het financiële noodpakket vanuit de rijksoverheid helpt een beetje maar redt niet iedere zelfstandige van faillissement of werknemer van werkloosheid. Hierbij ontstaat het risico van armoedeval en samenhangende problematiek. Het noodgedwongen isolement en wegvallen van opvangmogelijkheden kan kwetsbare groepen extra hard raken.

Gemeente Winterswijk heeft een goed georganiseerd sociaal domein, zowel in beleid als uitvoering. Daarbij heeft Winterswijk met de opgave Armoedevrij, het Vrijwilligerspunt en de Winterswijkse Uitdaging een betrokken en daadkrachtige maatschappelijk netwerk. Zij werken aan een actieplan om de sociaal, maatschappelijke effecten van deze crisis het hoofd te bieden.

Het meerjarige programma Armoedevrij Winterswijk in 2040 wordt door de voltallige raad als een waardevol en belangrijk project omarmd. Met name nu zal er op gebied van preventie en aan de voorkant van een financieel moeilijke periode voldoende aandacht moeten zijn. We zullen nauwlettend monitoren waar hier de behoeften komen te liggen en hierop adequaat handelen en voorstellen presenteren.

De schrijnende situaties die ontstaan waar familie geen contact kan hebben met familieleden in een verzorgingstehuis, maakt dat we bij behoefte snel hulp moeten bieden om fysieke mogelijkheden als kuierboxen te realiseren. Deze inventarisatie loopt reeds en kan bij behoefte snel worden gerealiseerd.

Maatregelen

- Afstemming met planontwikkeling in het sociale domein.
- Overleg met het Sociaal Team, de Post, opgaveteam Armoedevrij wat we hier potentieel kunnen verwachten en welke maatregelen mogelijk zijn.
- Goede geleiding van complexere hulpvraag die buiten de reguliere loketten valt, naar de juiste ondersteuningsmogelijkheden, binnen het sociale domein.
- Oproep tot burgerinitiatieven

Financiële impact

Nader te bepalen.

5.10. Duurzaamheid

Deze crisis vermindert het vermogen van bedrijven om te investeren. Dit zet druk op het doorvoeren van de noodzakelijke duurzaamheidsmaatregelen. Bijvoorbeeld noodzakelijk voor klimaatneutraliteit in 2030, maar ook voor de individuele wettelijke verplichtingen van bedrijven.

Gemeente Winterswijk heeft haar ambities op het gebied van duurzaamheid georganiseerd met het opgaveteam Duurzaamheid, een duurzaamheidsfonds, het Centrum Duurzaamheid en participatie in het ondernemersprogramma 'Winterswijk Onderneemt Duurzaam'.

Investeren in duurzaamheid biedt ook kansen als extra economische impuls en langere termijn kostenverlaging.

Maatregelen

Afstemmen met opgaveteam Duurzaamheid welke extra impuls er mogelijk is.

Financiële impact

Volgt op nadere afstemming, waarbij het bestaande duurzaamheidsfonds de nodige financiële armslag geeft.

5.11. Gemeentelijke regelgeving

De gemeente heeft regelgeving met bijvoorbeeld openingstijden, seizoensgebonden kamperen, omvang van terrassen, e.d.. Deze regels hebben een goede grondslag, maar kunnen extra knellen in deze crisistijd, bijvoorbeeld bij het doorvoeren van 1,5 meter maatregelen. De gemeente denkt graag met de sectoren mee over welke (tijdelijke) aanpassingen mogelijk zijn om 1,5 meter maatregelen werkbaar te maken en economisch herstel te bevorderen.

Zo heeft de gemeente een aantal tijdelijke vergunningen gegeven voor markkramen op eigen terrein, voor zover dat geen overlast voor de omgeving met zich meebrengt.

Maatregelen

Analyse en afstemming met sectoren of en welke tijdelijke aanpassingen en ontheffingen voor de duur van deze noodsituatie mogelijk zijn.

Financiële impact

Geen direct financieel effect.

6. Sectoren

Hieronder volgt een korte analyse die bedoeld is om inzicht te geven in de impact op verschillende sectoren. Hoewel dit voor de korte termijn een negatief beeld geeft en het de ernst van deze crisis onmiskenbaar duidt, willen we werken met een positieve blik op de toekomst. Na iedere crisis komt er weer een periode van groei en nieuwe welvaart. We willen 'van herstel naar beter'!

6.1. Detailhandel

Met de start van de intelligente lockdown is het bezoek aan het winkelcentrum nagenoeg volledig stilgevallen. Hoewel winkels open mogen zijn is het algemene advies aan iedereen om thuis te blijven en inkopen te beperken tot doelgericht. Winterswijk ontvangt gemiddeld 40% Duits publiek. Dit valt volledig weg. Het merendeel van de winkeliers valt terug tot ergens tussen de 0 en 30% omzet. Dit zet het voortbestaan van zelfstandige ondernemers en winkelketens zwaar onder druk.

Promotie van het winkelcentrum kan pas opgestart worden, als het algemene advies om thuis te blijven wordt opgeheven. Er zijn protocollen en aanpassingen nodig binnen in de winkels en openbare ruimte die aansluiten bij de 1,5 meter economie en fasegewijze verruiming van de coronamaatregelen.

Naar mate de mogelijkheden ruimer worden moet er stevig worden geïnvesteerd om het verloren marktaandeel en marktpositie op online shoppen weer terug te winnen.

6.2. Horeca

Met de start van de intelligente lockdown is horeca verplicht gesloten. Hiermee valt de omzet terug naar nul, waarbij de vaste lasten blijven. Een beperkt deel van de restaurants heeft bezorgmogelijkheden en weet daarmee nog iets aan omzet te realiseren. Het is nog niet duidelijk welke maatregelen en richtlijnen er straks gelden voor de Horeca om aan de 1,5 meter economie te voldoen. Het merendeel van de Horeca is niet inricht op de 1,5 meter maatregelen.

6.3. Markt

De warenmarkt is in Winterswijk vanaf 21 maart met een noodverordening gesloten. Normaal gesproken een grote trekpleister met een regionale en grensoverschrijdende aantrekkingskracht. Dit succes maakt het nu noodzakelijk, maar verstandig, om de markt vooralsnog gesloten te houden.

Waar mogelijk hebben Winterswijkse marktkoopliden een gedoogvergunning ontvangen voor een marktkraam op eigen terrein.

6.4. Recreatie

Een deel van de verblijfsrecreatie mag formeel open zijn. Groepsaccommodaties en kampeerterrinen met sanitaire verzamelgebouwen moeten gesloten zijn. Voor alle vormen geldt dat het algemene advies is om thuis te blijven en buitenlandse gasten mogen in ieder geval niet reizen. Hiermee daalt de omzet van deze sector naar nagenoeg nul. Vanwege de onzekerheid en angst zijn er veel boekingen voor later in het jaar geannuleerd. De vraag is in welke mate zich dit later in het jaar nog kan herstellen.

6.5. Landbouw

De grootste klappen in deze sector liggen in de tuinbouw, vleesveehouderij en bedrijven met horeca als belangrijke afzetmarkt. Daarnaast staat ook de exportmarkt en melkprijs onder druk.

6.6. Persoonlijke dienstverlening

Met de start van de intelligente lockdown is deze sector verplicht gesloten. Hiermee valt de omzet terug naar nul. Het is nog niet duidelijk welke maatregelen en richtlijnen er straks gelden om de dienstverlening weer te mogen hervatten.

6.7. Bouw en Industrie

Deze sectoren worden direct getroffen door noodzakelijke regelingen voor thuiswerken, 1,5 meter op de werkvloer en door ziekte onder het personeel. Daarnaast hang het directe effect af van de mate waarin er rechtstreeks wordt geleverd aan andere direct getroffen sectoren, vraaguitval uit getroffen landen die in lockdown zijn en stilvallen van productie bij toeleveranciers.

Op iets langere termijn werkt het stilvallen van de wereldwijde economie vanzelf door in deze sector. Bouw en industrie zijn echte stuwende sectoren die geld van buiten de regio binnenhalen. Dit heeft potentieel een lange termijn effect op de Winterswijkse werkgelegenheid.

7. Overzicht landelijke maatregelen en herstelplannen

Voor de volledigheid beschrijven we in dit hoofdstuk de maatregelen en herstelplannen die uitgewerkt zijn en worden op andere bestuurlijke niveaus. We proberen deze regelingen zo goed mogelijk te benutten en willen voorkomen dat we op verschillende niveaus dezelfde dingen doen. Het overzicht is niet uitputtend. Plannen en maatregelen worden bijgesteld aan het verdere verloop van deze crisis.

7.1. Rijk

7.1.1. Beleidsregel tegemoetkoming schade COVID-19, Noodloket

Voor ondernemers die direct getroffen zijn door overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronacrisis. Denk hierbij aan ondernemers die hun werk niet kunnen uitvoeren als gevolg van de 1,5 meter afstandseis. Deze regeling biedt een eenmalige tegemoetkoming van € 4.000, voor de eerste nood. De regeling wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Informatie over de regeling en het aanvragen ervan vindt u op de website van RVO www.rvo.nl.

7.1.2. BMKB-regeling

Verruimde borgstelling midden- en kleinbedrijf (BMKB)-regeling. Dankzij deze maatregel kunnen banken makkelijker en sneller krediet verruimen en kunnen ondernemers eerder en meer geld lenen. De regeling is van kracht vanaf maandag 16 maart 2020. Meer informatie over de BMKB-regeling is te lezen op de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

7.1.3. Deeltijd-WW, Werktijdverkorting

Ondernemers met personeel die zwaar zijn getroffen door de gevolgen van het coronavirus kunnen een beroep doen op de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Deze regeling vervangt de bestaande werktijdverkortingsregeling, die met onmiddellijk ingang is gestopt. De regeling is gericht op doorbetaling van werknemers, zowel met een vast als met een flexibel contract. De regeling wordt ingevoerd door de rijksoverheid en uitgevoerd door het UWV. Meer informatie over de NOW regeling vindt u op de website van het UWV.

7.1.4. Aanvullende financiering

De kans bestaat dat er liquiditeitsproblemen ontstaan, onder andere als gevolg van teruglopende omzet of uitgestelde betalingen. Wellicht is uw bank bereid om een overbruggingskrediet of ophoging van uw rekening courant af te sluiten. De overheid heeft een borgstellingsregeling die banken hiervoor extra zekerheid bieden: BMKB (Borgstellingsregeling MKB). Neem contact op met uw bank over een aanvraag voor de BMKB.

7.1.5. Uitstel betalen belasting

Brengt het coronavirus uw bedrijf in de problemen? Dan kunt u de Belastingdienst vragen om een bijzonder uitstel van betaling van bijvoorbeeld uw inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, omzetbelasting en loonbelasting.

7.2. Provincie

Het economische herstelplan van Provincie Gelderland ter ondersteuning van gemeenten kent 3 sporen:

1. acute noodhulp
2. monitoring van de gevolgen van de crisis op de verschillende beleidsterreinen
3. ondersteuning in de fase van overbrugging en herstel

Voor de acute noodhulp ontvangen gemeenten een subsidie die binnen kaders vrij te besteden is. Bijvoorbeeld voor inhuur van personeel voor vitale functies, noodopvang voor kwetsbare groepen, gemeentelijke projecten op het gebied van sociale cohesie en door de gemeente te verlenen noodhulp aan gemeenschapsvoorzieningen en aan culturele instellingen, sportverenigingen en instellingen op het gebied van recreatie en toerisme. Naar verwachting wordt ca € 80.000 subsidie toegekend aan gemeente Winterswijk.

De sporen 2 en 3 worden nog nader uitgewerkt en aangepast aan de ontwikkelingen in deze crisis.

7.3. Regio Achterhoek

Initiatieven zoals www.Achterhoekverbindt.nl en gezamenlijke aanpak met Achterhoek Toerisme.